

ARGES

Editori:
Consiliul Local Pitești
Primăria Municipiului
Pitești
Centrul Cultural Pitești

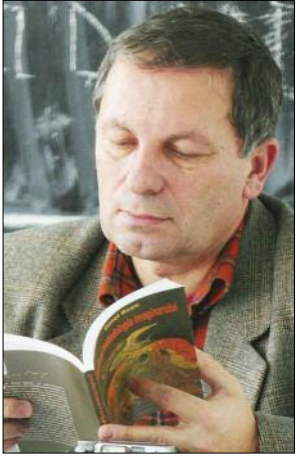
Revistă de cultură fondată în 1966 • Serie nouă
■ Anul XVI (LI) ■ Nr. 1 (415) ■ Ianuarie 2017 ■ 4 lei ■

*Apare sub egida
Uniunii Scriitorilor
din România*

SOLDATUL SVEJK

Mihai Barbu

După o jumătate de oră, Constantin Arvinte, l-a văzut pe artificierul Boaru Alexandru cum e adus din vestiar, în mod forțat, de către un muncitor tânăr cu chică și pălărie neagră în cap. Ulterior a aflat că pe acesta îl chema Nagy. Respectivul a luat o rangă și l-a lovit pe Bouaru peste față că omul a căzut lat, la pământ. Bătaia a mai continuat, după un scurt intermezzo, când Nagy s-a aruncat iar asupra lui Bouaru și l-a lovit cu pumnii și cu picioarele.

reportaj

Raport despre o mină care moare, o biserică pângărită și doi frați din Fiționești

O promovare în muncă sărbătorită la 150 de metri de biserică

În ziua de 24 iulie 1975, orele 15, conducerea Exploatării Miniere Vulcan a organizat o masă tovarășească în cinstea tovarășului Costinaș Petru care a fost promovat în muncă la Exploatarea Minieră Aninoasa. „De acest lucru am aflat în aceeași zi”, spune tovarășul Arvinte Teodor - fostul președinte de sindicat de la EM Vulcan - „și am contribuit cu 30 lei. Masa a fost organizată la Dealu Babii, la o depărtare de circa 150 de metri de o biserică. La masă am fost serviți cu friptură, bere și votcă. Din discuții, rețin faptul că ar fi fost 110-120 sticle de bere și 3 kg de votcă (șase sticle de ½ kg). Ca număr de persoane am fost peste 30, știu că votca nu a ajuns la toți. După ce ne-am așezat la masă am fost serviți cu 50-100 gr. de votcă apoi cu o friptură”. În acea vreme singura bere care se găsea (când se găsea...) în comerțul socialist din Valea Jiului era „Hațegana” (produsă de fabrica de profil din orașul Hațeg) iar votca era poloneză, „Wiborova”, pe care lumea bună o cumpăra, de obicei, pentru petrecerile campestre. Sticla avea pe etichetă un falnic zimbru aflat în acțiune iar, înăuntrul buteliei, alcoolul făcea să plutească, ușor și diafan, un fir subțire de iarbă. O iarbă verde și grasă pe care ar fi păscut-o, dintotdeauna, zimbrul polonez din pădurile lui cu mesteceni albi și foarte înalți. De altfel, Rezervația de zimbri de la Hațeg a început cu importul unei perechi din pădurile polace. Berea „Hațegana” era îmbuteliată în sticle de jumătate de litru, colorate în verde și în cafeniu. Băutorii profesioniști preferau sticlele de culoare verde care, după părerea lor autorizată, ar fi recepționat diferit razele soarelui decât cele maronii și, în consecință, sticla verde nu ar fi alterat conținutul.

Directorul Buru vrea, neaparat, să știe cine dintre comeseni are “mutră de popă”

„Știu că tov director Buru, voind să facă un spirit de glumă, întrebă cine are mutră de popă. Apoi dispare cu tov. Bujoi ca să reapară, după circa 10 minute, cu el îmbrăcat în popă. Toți au făcut un haz nemaipomenit, după care au fost făcute critici la adresa tovarășului Bujoi că tocmai el, propagandistul partidului, să facă un asemenea lucru. Rețin că au vociferat la adresa lui 3 tovarăși (care și eu), fapt care a făcut ca tovarășul Bujoi să se rușineze și a mers să se dezbrace. În continuare, am organizat un joc distractiv: săritura peste mlaștină și cine ajunge cel mai repede la un gard. Am consumat câte o sticlă de bere la masă și apoi am fi vrut să vizităm biserica în grup. Unii erau de aceeași părere, printre care și tov. Bujoi. Acesta susținea că deși a fost sancționat pentru că a dat o palmă, el tot va intra în biserică. Noi doi ne-am angrenat într-o discuție, împreună cu șeful sectorului XII, șeful contabil și un maistru de la sectorul IX electric. Inițial intrase și secretarul comitetului UTC dar apoi a fost trecut la făcut grătare”. Locul ales de petrecăreți era o pajiște înverzită aflată între căminul cultural și bisericuța de lemn. Tovarășii nu au găsit nimic interesant de făcut la căminul cultural dar au fost atrași, ca de-un puternic magnet, de lăcașul de cult. Extremele se atrag în tot universul și Dealul Babii nu putea face excepție...

Glume proaste cu cheia bisericii de lemn din Dealul Babii

„După circa 5-10 minute a venit de la biserică grupul care a plecat. Tovarășul Ermil Buru era supărat spunându-mi că cineva s-a închis în biserică și nu mai găsește cheia de la intrare. Mi-am dat seama că lucrurile au luat o întorsătură urâtă și am spus să dea cheia cine a făcut o astfel de glumă. Neprimind răspuns, am organizat căutarea cheii. Am gândit că cel ce a luat-o o va arunca în așa fel încât să poată fi găsită. Noi am format grupul cu șeful sectorului I și cu un subinginer de la sectorul IX. Menționez că înaintea noastră a plecat înainte un alt grup. Am mers pe cărare, până la biserică, în urma grupului. Am înaintat exact pe cărare iar la o distanță de 2,5 metri tovarășul S. a văzut cheia pe care a dat-o unui alt tovarăș. Supărați de incident am plecat la mașină și cu o mare parte (majoritatea) am plecat acasă, oprind la mină pentru a-mi lua geanta”. Beți mangă, cei doi comici vestiți ai petrecerii sindicale, Buru și Bujoi, au ținut o slujbă comică, așa, ca să-i binedispună pe ortacii din Vulcan iar în final, osteniți și fericți, s-au pișat pe sfântul lăcaș. Vestea s-a răspândit repede printre oamenii locului care au refuzat să mai intre într-o biserică pângărită de comuniști, uteciști și sindicaliști. Era o bisericuță veche de lemn pe care momârlanii din zonă o duraseră încă din anul 1870. Cei 170 de locuitori ai zonei au folosit-o, generație după generație, ca unic lăcaș de cult, vreme de 105 ani. Ca să spele rușinea și să astupe gura satului, autoritățile vremii au ridicat, în 1980, cu ajutorul constructorilor de unități miniere și a credincioșilor din Dealul Babii, o biserică nouă, din cărămidă. Sătenii au ales un nou hram pentru biserica ridicată lângă căminul cultural. I-au zis “Sfinții Apostoli Petru și Pavel”. Pentru pictura interiorului l-au tocmnit pe meșterul Petru Iacobescu. “De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc, de n-ar păzi Dumnezeu cetatea, în zadar ar priveghea cel ce o păzește”, zice, pe bună dreptate, psalmistul. Azi, biserica este considerată o filie a Bisericii cu hramul “Duminica Sfinților Români” din Vulcan, păstorită de preotul Mănăsuc Stârcea. (Numele e real, autorul nu și-a permis licențe onomastice, n.n.) Ulterior, părintele Stârcea a reușit ca noii biserici să-i adauge, ca zestre edilitară, și vechea școală din sat pentru a o transforma într-un centru pastoral și educativ. Școala a devenit, azi, absolut inutilă din lipsa crasă copiilor...

După doi ani, minerii se răzbună pe tov. Arvinte, sindicalistul

Aceste fapte s-au petrecut în vara anului 1975. Peste doi ani, Constantin, fratele tovarășului Arvinte Constantin este chemat la Miliție pentru a da o declarație privitoare la cele petrecute în ziua de 4 august, la orele 22, în sala de apel a Minei Vulcan. În acea zi, la ora 21, Constantin Arvinte, semnalist la sectorul IX, urma să intre în schimbul trei. Când a ajuns aproape de lămpărie, lângă puțul cel nou, Constantin (căsătorit, membru PCR, fără antecedente penale) se întâlnește cu tovarășa Aruș, o angajată la magazia de mărci. (Mărcile, în minerit, sunt acele semne distictive care se aplică pe vagoaneți pentru a ști de la ce echipă anume provine cărbunele din subteran.) Femeia îi spune că oamenii iar s-au revoltat și că l-au bătut pe fratele său, Arvinte Teodor. Cei doi erau de loc din comuna Fiționești,

județul Vrancea, și au venit la mină goniți de sărăcia de-acasă. Constantin a rămas la mină, Teodor - mai descurcăreț - este trimis de partid la „Ștefan Gheorghiu” și este promovat, ulterior, pe linie de sindicat. Arvinte T. a trecut prin munca de partid – unde s-a dovedit un activist devotat cauzei - a ajuns, pentru o scurtă vreme, în presă locală - secția scrisori și a sfârșit ca șef extrem de longeviv în cooperăția de consum. Un om ce s-a dovedit, în general, bun la toate și la nimic în mod concret...

Puii de Arvinte din Fiționești

În seara zilei de 4 august 1977, fratele Constantin nu stă deloc pe gânduri și se duce imediat în sala de pontaj. Acolo se trezește îmbrâncit de un vagonetar care striga mulțimii adunate acolo. „Uitați un alt pui de Arvinte!” În sală se aflau peste 500 de persoane care se manifestau zgomotos, strigând „Vrem program de șase ore!” Omul este îmbrâncit de colo-colo până când ajunge în mijlocul foștilor săi ortaci de la sectorul XII. Un mecanic de acest sector, tovarășul Morăriță Ion, îl scapă de cei care vedeau în el doar „un alt pui de Arvinte”, spunându-le ortacilor să-l lase în pace că e și el un muncitor ca și ei. L-au lăsat...

Băbălău oprește stingerea luminii

După o jumătate de oră, Constantin Arvinte, l-a văzut pe artificierul Boaru Alexandru cum e adus din vestiar, în mod forțat, de către un muncitor tânăr cu chică și pălărie neagră în cap. Ulterior a aflat că pe acesta îl chema Nagy. Respectivul a luat o rangă și l-a lovit pe Bouaru peste față că omul a căzut lat, la pământ. Bătaia a mai continuat, după un scurt intermezzo, când Nagy s-a aruncat iar asupra lui Bouaru și l-a lovit cu pumnii și cu picioarele. Un muncitor cu părul blond, pe care Constantin Arvinte îl cunoștea doar din vedere, a deschis geamul din spatele sălii de pontaj, un loc potrivit evadării și pe unde Bouaru a reușit să sară. N-a fost o operațiune complicată pentru că sala se afla chiar la parter. Afară îl așteptau alți mineri care i-au aplicat, la rândul lor, o nouă corecție. Un alt miner, Mihăilescu Teodor, a declarat că după ce l-au bătut pe artificierul Bouariu, un alt grup - condus de Petaca - „l-a lovit și pe tov. Roșu, secretarul de partid, spunând el este vinovat de toate acuzațiile ce i se aduceau pe linie politică. L-au bătut foarte rău. Din acel grup cineva a vrut să stingă luminile pe întreaga exploatare dar cineva a promis că vine tov. ministru Băbălău personal și nu s-au mai stins”. (Nu tovarășul Băbălău, un trecător ministru al minelor, a inspirat în epocă un cântec faimos cântat, subversiv, de Ion Dolănescu. Potrivit rapsodului popular lui Băbălău, băiatul mamii, i-au mâncat curvele banii. Răspunsul lui Băbălău e nonșalant în raport cu rigorile morale ale vremii: “Lasă mamă să-i mănânce/ Că le-a fost gurița dulce...”)

Țiganul Burlan era un om hotărât. El nu mai voia să mai dea „țării cât mai mult cărbune”

Înăuntru, Nagy a scos ușa din tâțâni și a baricadat ieșirea pentru ca nimeni din sala de

(continuare în p. 31)